

Forfatter: Laub, Hardenack Otto Conrad

Titel: BREV TIL: Clausen, Henrik Nicolai FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1870-04-22)

Citation: Laub, Hardenack Otto Conrad: "BREV TIL: Clausen, Henrik Nicolai FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1870-04-22)", i *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (3. bind)*, Karl Sehønbergs Forlag., s. 122. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002252230-003-shoot-L0022522300030057.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Fra Laub til H. N. Clausen.
Viborg, 22. April 1870.*

En hjertelig Tak skal De have, høitærede, kjære Hr. Professor! for Deres sidste Bidrag til Opklaring af Traditionsbegrebet *). At denne Side af Sagen i vor Tid, navnlig i vort Land, er traadt saa stærkt frem, er jo skeet med Rette. Den gammellutherske Skrifttheorie havde viist sig uholdbar, ude af Stand til at klare Forvirringen; man maatte vende sig fra Bogen til Livet, fra det skrevne til det levende, fortsatte Vidnesbyrd om Sandheden. Og i denne Henseende kan man paaskjønne, hvad Grundtvig har gjort: paa „den historiske Traad“, s. 123 som gaaer igjennem Folke- og Menighedslivet, ere der Knudepunkter, hvor det Fælles og Faste, som ligger til Grund for alt det Mangfoldige og Bevægelige, har vundet en bestemtere Skikkelse og træder frem som offentlig Bekjendelse (fra den apostoliske til den augsburgske) med Betydning baade for Samtid og Eftertid. Saaledes har ogsaa Henviisningen til Sacramenteme med den factiske Bekjendelse, som ligger i dem, sin Berettigelse. Men bliver det Enkelte revet ud af den levende Sammenhæng, hvori det er blevet til og har faaet sin Plads, for nu at staae som det Eneste, det, hvori man har Alt — fuldstændigt, da maae det tabe sin hele Betydning. Dersom det saakaldte levende (og levendegjørende) Ord („Ordet af Herrens egen Mund“) ikke havde Andet at leve af end af sig selv, ikke blev baaret af den hele fyldige Overlevering tilbage til den første rene Kilde, som stadig følger med i den hellige Skrift, — hvad man kan paastaae, men i Praxis modbeviser, — da maatte det levende Ord blive det døde, uforstaaede, forstenede og forstenende, som da tilsidst ogsaa maatte vise sig uskikket til at holde dem sammen, som det havde samlet om sig. Jeg troer, at hvad jeg her har yttret, i det Væsentlige falder sammen med Deres Tanke om den levende Overlevering.

De sammentrængte og sammenlignende historiske Overblik, som De veed at give, høre ogsaa i dette Skrift til det meest Tiltrækkende og Belærende. Med særlig Glæde har jeg læst, hvad De siger om den rationalistiske Tid, ligesom for mange Aar siden Deres Meddelelse om Deres Fader, og for nylig et lignende Afsnit i Zeuthens „Mine 25 første Aar“. Det var en Tid, da det reent Menneskelige kom til sin Ret, tidt med revolutionair Voldsomhed, men ogsaa paa mange Steder i den rette s. 124 Inderlighed og Hjertelighed, medens det Christelige havde trukket sig tilbage, for at komme igjen og finde en ny Jordbund. Jeg er altid mere kommen til at erkjende, hvor stor Betydning denne Overgangstid har havt, at de Fremskridt, som vi nu kunne glæde os over, i theologisk Videnskab, Exegese, Dogmatik (f. Ex. Læren om Christi Person) osv., og da vel og i Livet, ikke vare skeete, naar den ikke var gaaet forud. Der er selv i det, hvorfor Mennesker maae bære Skylden (hvorved da den enkelte Slægt aldrig kommer til at staae som den ene Skyldige), altid noget Providentielt, og den, som ikke kan see dette, kan ikke fælde nogen retfærdig Dom; den Slægt, som kun kan fordømme sin Forgænger, vil med Rette komme til at staae i samme Lys for den efterfølgende. Og saa maa jeg endnu takke Dem, kjære Hr. Professor! fordi De ved denne Leilighed har tænkt særlig paa mig, — hvad jeg er vant til, men dog ikke skal glemme hver Gang paany at paaskjønne. Jeg tænker tidt paa mit sidste Besøg hos Dem, i den gamle Studiegaard, med det gamle Auditorium tætved, da saa mange gamle Minder vaagnede. Jeg troer ogsaa, at De ikke vil gjøre nogen Sommerreise i Nærheden af Viborg, uden at komme indenfor og minde mig paany om alt dette.

Med hjertelig Hilsen til alle Deres — i Deres Huus og længere ude — er jeg fremdeles

Deres taknemlig hengivne O. Laub.